

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2019 lapkritis Nr.124

Danguolė Trimonienė

Tauragnų kultūros namai pažymėjo 60-metį.

Lapkričio 23 d. gausus būrys tauragniškių ir svečių rinkosi kultūros namuose.

Su švente sveikino Lietuvos Respublikos Seimo narys Edmundas Pupinis, Utenos r. savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistė Zita Mackevičienė, kuri perdavė sveikinimą ir nuo Utenos rajono mero Alvydo Katino, Utenos kultūros centro direktorius Erikas Druskinas, Tauragnų seniūnas Alvydas Danauskas, Utenos kraštotyros muziejaus darbuotoja, tauragniškę Bronė Juknevičienė, Tauragnų bibliotekininkė Nijolė Šuminienė, ilgametis kultūros namų režisierius, Tauragnų krašto garbės pilietis Vygantas Varneckas, buvusi darbuotoja Jūratė Šinkūnienė.

Į sceną buvo pakviesti buvę darbuotojai ir įvairių meno kolektyvų dalyviai, jiems padėkota rožės žiedu. Įneštas Gimtadienio tortas. Oficialiosios dalies pabaigoje skambėjo bendra daina.

Šventės proga sveikino ir gražiausių dainų pynę dovanojo Dusetų kultūros centro moterų vokalinis ansamblis „Svaja“ (vadovė Margarita Simokaitytė) ir UKC Sudeikių skyriaus vokalinis ansamblis ir instrumentinė grupė „Sudeikiečių gaida“ (vadovė Audronė Misiukaitė).

Dėkojame visiems už bendrystę, o svečiams už nuostabias dainas, dovanotas geras emocijas, už jaukų vakarą kartu.

Sveikina Seimo narys Edmundas Pupinis

Sveikina Vygantas Varneckas

Seniūno Alvydo Danausko dovana

Viešnių iš Dusetų duetas

Lapkričio mėnesio jubiliejai. Sveikiname!

*„Ir vėl ruduo. Ugningas ir pravi rėš.
Kiek jų dar bus? Beribė nežinia.
O upė taip srauni. Virš jos palinkęs,
senasis gluosnis verkia paslapčia.*

*Metus, it gerves klykiančias, skaičiuoju –
Išskrido daug. Negrižo nė viena.
O šis ruduo vis beria man po kojom
savas spalvas. Ir jų vis negana.*

*Lyg klevų lapai purpuru dažyti –
tai liepsnos šoka praeities migloj.
Vėjies, skubi, bet negali pavyti
tos aukšų žėrinčios tiesos – rytoj...*

*Lėtai eini gyvenimo alėja.
Ir vėl ruduo. Pravirkęs, bet gražus.*

Su gitara – ansamblio „Sudeikiečių gaida” vadovė
Audronė Misiukaitė

*Voratinklių simfonija išlieja
gal mano, gal rudens jausmus... ”*

**50 metų jubiliejų pažymėjo Jolanta Klimienė iš Klykių;
75-erių metų sukaktį šventė tauragniškė Milda Vanagaitė;
80 metų jubiliejų šventė tauragniškė Vilė Atkočiūnienė ir
Virgilija Nijolė Jokubauskienė iš Bajorų kaimo;
85-eri metai suėjo tauragniškiui Leonui Marčiulioniui.**

Nijolė Šuminienė

Tauragniškiai prisimena...

Lapkričio 10 dieną Tauragnų kultūros namuose vyko poezijos ir muzikos popietė, skirta Tauragnų krašto garbės piliečio Jono Belopetravičiaus atminimui. Lapkričio 10 d. jam būtų sukakę 80 metų.

Prisiminimais dalinosi Jono Belopetravičiaus vaikystės draugas ukmergiškis Vidmantas, ilgametis Tauragnų „Moko“ teatro režisierius Vygantas Varneckas, teatro režisierė Loreta Juškėnienė, tauragniškė Eugenija Kamarauskienė. Skaidrės ir filmuota medžiaga priminė mokytojo Jono vaidmenis spektakliuose.

Susirinkusiems pristatyta knyga „Trys gyvenimo etapai“. Žmona Stanislava Belopetravičienė pasistengė, kad Jono eilėraščiai sugultų į knygos puslapius. Tadien juos skaitė Tauragnų skyriaus meninio skaitymo studijos skaitovės. Jas ir matote nuotraukoje.

Jono Belopetravičiaus atminimas gyvas tauragniškių širdyse.

Renginį puikia muzika užbaigė Utenos trio „Magistrai“: Zita Lukošūnienė (fortepijonas), Renata Buzėnaitė (akordeonas), Gediminas Kaušylas (birbynė).

Ansamblio vadovė Zita Lukošūnienė.

APIE RENGINIUS TRUMPAI

(informacija D. Trimonienės)

Lapkričio 22 dieną Stučių kaime buvo paminėtos generolo Kazio Musteikio 125-osios gimimo metinės.

Prie stogastulpio, žyminčio gen. Kazio Musteikio gimtojo namo vietą, pagerbimo ceremonijai susirinko seniūnijos žmonės, plk. Prano Saladžiaus 9-osios rinktinės šauliai.

Patriotinių dainų padainavo Tauragnų kultūros namų moterų ansamblis, apie tarpukario laikotarpį ir generolo Kazio Musteikio gyvenimą papasakojo saniūnas Alvydas Danauskas, istorikai. Stučių kaime gimęs generolas dalyvavo mūšiuose su Lenkija, užėmė aukštas pareigas Lietuvos kariuomenėje, net trijose vyriausybėse buvo Krašto apsaugos ministru, paskutiniame vyriausybės posėdyje ragino atmesti TSRS ultimatumą ir priešintis ginklų. Tam pritarta nebuvo.

Pagerbus generolo atminimą tylos minute, Tauragno ežero pakrante nuskardėjo Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos sava-

Knygą „Trys gyvenimo etapai“ pristatė bibliotekininkė Nijolė Šuminienė

Prie stogastulpio gen. Kaziui Musteikiui

norių pajėgų kariškių saliutas.

Šauliai susirinkusius vaišino koše ir arbata.

Kazys Musteikis gimė 1894 m. lapkričio 22 d. Stučiuose, mirė 1977 m. birželio 6 d. Čikagoje.

Žymūs apdovanojimai: Gedimino 3 laipsnio ordinas (1929 m.); Vytauto Didžiojo 3 laipsnio ordinas (1935 m.). Informacija iš interneto.

Perspausdiname **Genovaitės Šnurovos** straipsnį iš laikraščio „Utenis“ 2019 lapkričio 27 d.

Tauragniškiai neturės laiko nuobodžiauti

Šių metų pabaiga ir artėjantys metai tauragniškiam jau padovanojo arba dar padovanos keletą įsimintinų įvykių ir datų, todėl šiame miestelyje gyvenantiems nuobodžiauti tikrai nebus kada, o kultūros darbuotojams teks padirbėti pasiraitojus rankoves. Niekur nesidėsi – gyvenimas verčia suktis ne tik sparčiau, bet ir išradingiau.

Apie tai, kaip Tauragnuose paminėtos ir bus minimos svarbios datos, kokiais renginiais bus pažymėti kiti svarbūs įvykiai, kalbėjomės su Utenos kultūros centro Tauragnų skyriaus renginių organizatore, Tauragnų bendruomenės pirmininke Danguole TRIMONIENE.

Utenos kultūros centro Tauragnų skyrius paminėjo jubiliejinę sukaktį – 60 metų nuo šios kultūros įstaigos atidarymo. Tauragnams savotiškai pasisekė, čia visada dirbo talentingi specialistai, buvo organizuota daugybė įsimintinų renginių. Kaip manote, ar šiandienos kontekste saviveiklinė kultūra kaimui dar reikalinga? Kaip ją priima žiūrovai? Kaip paminėjote jubiliejinę sukaktį?

Keista turbūt būtų, jei kultūros darbuotojas pasakytų, kad saviveiklinė kultūra kaimui nereikalinga. Kol yra dainuojančių, grojančių, vaidinančių, kol salėje yra žiūrovų daugiau negu atlikėjų, tol reikalinga. Keičiasi ir kultūros darbuotojo vaidmuo, jam keliama didesni reikalavimai, jis privalo ieškoti naujų darbo formų. Mes visada džiaugėmės savo žiūrovu, niekada nesiskundėm jų dėmesiu, tačiau yra ir objektyvių priežasčių – gyventojų mažėja. Visgi ir šiandien kultūros namuose veikia keli kolektyvai, dar labai nejaučiam žmonių stygiaus. Du kolektyvai – mėgėjų teatras „Mokas“ ir folkloro ansamblis pažymėti antra kategorija. Tai aukštas įvertinimas. Moterų ansamblui „Gelmė“ ir Vaikų ir jaunimo teatro studijai suteikta trečia kategorija.

Ruošdamiesi jubiliejei sukakčiai

Danguolė Trimonienė, Vilma Valienė (abi dešinėje) ir Loreta Juškėnienė (pirma iš kairės) tvirtai laiko kultūros vairą Tauragnuose.

nusprendėme leisti savo kolektyvams pailsėti, tiesiog tą dieną padėkoti jiems, pasidžiaugti, kad kaime kultūrą kuriame visi kartu, ir pakviesti pasiklausyti svečių kolektyvų koncerto. Pasikvietėme ir buvusius darbuotojus, kurie dirbo anksčiau.

Mūsų kultūros namai – beveik istorinis pastatas, kraštiečio poeto Teofilio Tilvyčio rūpesčiu pastatytas prieš 60 metų. Kabinetai prašyte prašosi remonto, nebadaug rajone tokių kaip mes – su senais lūžtančiais baldais... Darbo kokybė nuo to nenukenčia, bet būtų smagiau, jei mažoji kultūros sostinė ir savo patalpomis būtų kultūros sostinė.

2020 metai paskelbti E. Šimkūnaitės metais. Kaip žadate juos paminėti?

Visi metų renginiai jau suplanuoti. Kovo mėnesį pakviesime visus į Eugenijos Šimkūnaitės 100-ųjų gimtinių minėjimą. Rengiamasi respublikinei karpinių parodai tema „Iš Žiniūnės skrynios“, planuojama išleisti albumą, kur bus sudėti karpytojų darbai. Gegužės mėnesį (per Vyšnių žydėjimo šventę) planuojama pastatyti medžio drožėjo, Aukso vainiko nominanto Rimanto Zakarevičiaus sukurta menišką suolelį prie E. Šimkūnaitės vyšnių sodelio. Birželio mėnesį vyks Pirmosios pradalgės šventė ir respublikinis žolininkų suvažiavimas Beržatilčio kaime. Lietuvos kultūros tarybai parašytas projektas „Eugenijos Šimkūnaitės 100-mečio renginiai jos gimtuosiuose Tauragnuose“, laukiame atsakymo dėl finansavimo. Visi šie renginiai ne tik kultūros darbuotojų ar bendruomenės rūpestis. Dirbame kartu su Utenos kraštotyros muziejumi ir Tauragnų muziejiniu Gražina Grašiene, pagelbsti seniūnija.

Ir dar vienas svarbus įvykis – Jūs 2020 metų mažoji kultūros sostinė. Tokie titulai šiaip sau nedalinami. Papasakokite apie tai, kaip Jums pavyko tą pasiekti.

Mes atsakingai ruošiamės 2020-iesiems metams, kurie tauragniškiam labai svarbūs. Tai ne tik E. Šimkūnaitės 100-osios gimimo metinės, bet ir miestelio sukaktis – 765

metai. Mes ir iki vardo suteikimo nuosekliai dirbom ranka rankon. Jei nuoširdžiai dirbi, visuomet kažkiek atsiperka. Manau, kad tarpusavio sutarimas, pagalba vieni kitiems, neskirstymas renginių į tavo ir mano – tai svarbiausias dalykas, padėjęs mums pasiekti tokį rezultatą.

Džiaugiuosi abiem meno vadovėm – Loreta Juškėniene ir Vilma Valiene. Loreta ne tik režisuoja spektaklius, ji pati kuria dekoracijas, siūna drabužius artistams, rūpinasi muzikiniu spektaklių apipavidalinimu, visiems renginiams skoningai papuošia sceną... Vilma ne tik vadovauja trims kolektyvams, bet ir daug pagelbsti ieškodama atlikėjų įvairioms šventėms. Visada susėdam visos trys ir ieškom geriausių sprendimų, kaip padaryti, kad renginys būtų įdomesnis, kad žmonės ateitų. Puiku, kad tame pačiame pastate yra biblioteka ir muziejus, abi darbuotojos visada nuoširdžiai prisideda. Dirbame kartu su seniūnija, kai reikia pagalbos, kreipiamės į seniūną Alvydą Danauską. Džiaugiamės ir mokyklėlės vaikais su mokytoja Aldona Tartiliene, nedaug mūsų pradinukų, bet jie labai aktyvūs, visur noriai dalyvauja. Dirbti miestelyje, kur dar yra kad ir pagrindinė mokykla, juk yra žymiai lengviau, mokytojai visada buvo kultūros žmonės. Deja, jau dešimt metų, kaip mokykla tik pradinė. Manau, kad svarbiausia mažame miestelyje dirbti visiems draugiškai, juk tikslas tai bendras. Ir kur bedirbtum, reikia mėgti savo darbą – tai svarbiausia.

Mažosios kultūros sostinės titulas įpareigoja dar daugiau susitelkti, pajusti pasididžiavimą gimtine. Tikimės, kad tapus mažąja sostine, į veiklą labiau įsijungs ir mūsų žymūs kraštiečiai. Gal buvę mokiniai sugrįš čia nors trumpam su savo žiniomis ir sugebėjimais. Tai būtų puiku. Norėčiau ir pakviesti – grįžkite su savo idėjomis ir darbais į Tauragnus – visi esate čia laukiami. Parodykime, kad Tauragnai turi daug gražių žmonių, mylinčių savo kraštą.

Darbais stengsimės pateisinti šį vardą, tam, žinoma, reikalingos ir lėšos. Parašyti ne tik projektai, jau ieškome rėmėjų, lėšomis žada paremti ir Utenos rajono savivaldybė, organizuojant renginius pagalbės Utenos kultūros centras. Metai turėtų būti nelengvi, bet įdomūs.

Jūs ir bendruomenės pirmininkė, ir renginių organizatorė. Ar toks „susidvejinimas“ padeda darbe ar kaip tik atvirkščiai – kažkiek trukdo?

Vienareikšmiško atsakymo turbūt nėra. Manau, labiau padeda. Kai beveik prieš šešerius metus pradėjau dirbti kultūros namuose, jau bene aštuonerius metus buvau bendruomenės pirmininkė. Kultūrinis darbas man visada buvo artimiausias ir nedarbdama rašiau kultūrinius projektus, organizuodavome įvairius renginius. Kai atėjau dirbti renginių organizatore, jokio streso nebuvo, atrodė, lyg seniai čia buvus. Bendradarbės buvo gerai pažįstamos,

jau bendruomenėje buvo nusistovėjęs aktyvių žmonių būrys. Žinoma, kai čia nedirbau, bendruomenės veikla buvo įvairesnė – organizuodavome sveikatingumo stovyklas, sportinius renginius, išleidom knygeles „Nykstančio kaimo ženklai“, „Tauragnai šiandien“. Dabar gi rašau jau tik kultūrinius projektus, taip pritraukiame daugiau lėšų kultūrinei veiklai. Dažnai jau išsitrina ribos – kur čia bendruomenės, o kur kultūros... Bet tauragniškai gal nėra tuo labai nepatenkinti, nes kas treji metai vis esu perrenkama bendruomenės pirmininke. Žinoma, jeigu vienas aktyvus žmogus vadovautų bendruomenei, o kitas – kultūrai ir abu puikiai sutartų, būtų įvairesnė veikla ir jėgų daugiau.

Paraišką mažosios kultūros sostinės vardui gauti juk teikia bendruomenė, o ne kultūros įstaiga, ir finansavimą gauna bendruomenė. Tai kai esi vienas „dviejuose asmenyse“ šiuo atveju lengviau, juk pirmiausia reikia sutarti su pačiu savimi. Kai su savimi sutarsi, sutarsi ir su kitais.

Tauragnai visada garsėjo žiūrovų gausa bet kokiam renginyje. Ar taip yra ir dabar?

Jau sakiau – džiaugiamės savo žiūrovais. Bet mūsų žiūrovas sensta, jau kai kas ateina lazdele pasiramsčiuodamas ar vaikai atveža... Nors yra vilčių – grįžta ir kuriasi jaunos šeimos, galbūt tai bus mūsų ateities žiūrovas. Stambesni renginiai pritraukia žiūrovų ir iš aplinkinių kaimų ar kaimyninių seniūnijų. Dar prieš kelerius metus sakydavome – jeigu susirenka apie 50 žiūrovų, tai jau nelabai kas. Dabar jau taip nemanom. Reikia labai pasistengti organizuojant renginius, vien skelbimą pakabinti neužtenka. Žinoma, yra tradicinių renginių, kurie kasmet darosi vis populiariesni ir mūsų gana didelė salė jau nebesutalpina žiūrovų. Tai romantinių dainų vakaras „Po Tauragnų dangum“ spalio pabaigoje. Jau dveji metai renginys su bilietais (tiesa, daugiau simbolinė kaina – 2 eurai), tai žiūrovų neatbaido. Šiais metais jų buvo per 200, o atlikėjų per 40. Jau antri metai organizuojama liaudiškų kapelų šventė, skirta mūsų kapelos „Tauragna“ gimtadieniui pažymėti, irgi darosi populiari ir surenka didelį būrį žiūrovų, ne tik tauragniškių.

Manome, kad prigijo ir nauji renginiai, kurie organizuojami dar tik kelerius metus – Vyšnių žydėjimo šventė, Pirmosios pradalgės šventė, Dagos ir Lygiadienio šventė ir kitos. Žiūrovų ir dalyvių čia netrūksta. Labai svarbu yra įtraukti pačius žmones į pasiruošimą šventėms. Jie puošia miestelį (Velykų medis, Šiaudinės skulptūros Dagos ir Lygiadienio šventei, gatvių

puošimas Vasario 16-ajai ir kt.). Tada žmonės tampa dalimi renginio ir ateina į šventę.

Kultūros darbuotojams būtina siekti renginių kokybės, ugdyti žiūrovo meninį skonį. Jau pora metų Tauragnuose vyksta tarptautiniai teatro ir džiaz festivaliai, kuriuos organizuoja VŠĮ „Milžinų kaimelis“. Vietinių žiūrovų būna mažiau, negu atvažiavusių iš Utenos... Žinoma, kiek trukdo tai, kad spektakliai vyksta rusų arba vokiečių kalba. Bet sutinku su kažkur skaityta nuomone, kad tai, ką matome žiūrėdami populiarius filmus, komercines laidas, žmoguje gali užmušti bet kokius kultūros pradus. Dažno žmogaus, ypač pagyvenusio, laisvalaikį užpildo televizorius. O jis tikrai nepasitarnauja meninio skonio ugdymui.

Kultūros darbuotojo duona visada buvo rupoka. Kaip manote, ką reikėtų keisti, kad būtų kitaip?

Kultūros darbuotojas niekada turbūt nebuvo lepinamas. Dauguma kultūros darbuotojų bent jau kaime gauna ne kažin kiek didesnę nei minimalią algą. Ir turbūt minimalus darbo užmokestis didėja greičiau, nei kultūros darbuotojų atlyginimai.

Tai, aišku, nedžiugina. Dažnas kultūros darbuotojas dar dirba kitur ar užsiima individualia veikla. Nors nuolat deklaruojama, kad atlyginimai vis kažkiek kyla, tačiau bent jau kaime to nejaučiam. Žinoma, yra ta vadinamoji kintamoji dalis, jei darbas įvertinamas labai gerai, prie atlyginimo keliasdešimt eurų pridedama. Jeigu pasakysiu, kad atlyginimai turėtų būti didesni, nieko nenustebinsiu. Bet jie turėtų būti didesni. Tik nuo mūsų tai nepriklauso.

Bronė Juknevičienė

Tie nuostabūs jaunystės metai...

Pastaruoju metu daug galvoju apie greitai bėgantį laiką. Net ne bėgantį, o lekiantį. Ryte į darbą, vakare iš darbo, šeštadieniai irgi dažnai užimti – taip savaitės ir nėra... Kažkur šone lieka žmonės, su kuriais bendrauta, praleista daug smagių akimirkų, o dabar tik stabteli susitikus, persimeti keliais žodžiais ir vėl skubi. Pasakai sau, kad toks gyvenimas... O dar ir lapkričio mėnuo – tamsiausias ir niūriausias metas. Baigiantis lapkričiui imu laukti sniego – kad būtų balčiau, šviesiau, švariau. Ir ką gi – šeštadienį iškrito pirmasis sniegas, o sekmadienį ir visai šviesu buvo. Nors ir nedidelis noras, bet išsipildė.

Baigiantis metams labai norėjau pabaigti straipsnius, kuriuos vadinau „Vienos nuotraukos istorija“. Pakalbinau tauragniškius iš tos nuotraukos: Povilą Gimbutį, kuris ir davė mintį straipsniams, Stasį Jušką, Kazį Talaikį. Liko tik Bronius Ūdras, bet jis gyvena ne Tauragnuose. Kaip surasti? Kelis kartus su Vitalija Ūdriene, jo žmona, buvome susitikusios Utenoje, bet net nepagalvojau pasikeisti telefono numeriais. Žinoma, yra socialiniai tinklai ir kitos šiuo-

Šiandien pasigirsta kalbų, kad gal tie skyriai kaime nelabai ir reikalingi, betgi ir mes, darbuotojai, nesėdime rankų sudėję ir stengiamės kažkiek lėšų uždirbti. Statistika ne tokia ir prasta. Šiais metais visiems skyriams metų veiklai buvo skirta po 700 Eurų (anksčiau būdavo dar žymiai mažiau). Mūsų skyrius juos jau baigia išleisti, tačiau mes per šiuos metus ir uždirbome per 1000 eurų į bendrą Kultūros centro kasą (iš renginių ir Kultūros paso paslaugų). Taigi nesame visiškai išlaikytiniai. Gal kam atrodo, kad tai labai nedaug, tačiau palyginus su kaimo skyriams metams skiriamomis lėšomis, tai atrodo tikrai neblogai.

Dar yra ir projektinė veikla. Būtent iš projektinių lėšų mes įsigijome daug reikalingų daiktų: dalį tautinių rūbų, sceninius rūbus moterų ansambliui, drobines sukneles folkloro ansambliui, multimediją, nešiojamą garso kolonėlę, net kėdę prie pianino... Finansuoja projektus Utenos r. savivaldybė, teikiamos paraiškos į Kultūros tarybos ir Žemės ūkio ministerijos programas. Taip per metus kartais „surenkame“ per 2000 eurų. Tenka visaip suktis. Dar seniūnas padeda paieškoti rėmėjų... Juk kai pinigų yra, neprastą renginį nesunku padaryti, o kai jų nėra? Tada reikia nemažai fantazijos ir žmonių pagalbos.

šiulaikinės priemonės, bet vis pritrūkdavau laiko. Kai jau turėjau rašyti straipsnį, o kito pašnekovo ieškoti nesisorėjo – parduotuvėje susitikau V. Ūdrienę. Sekasi gi! Dar vienas mažas stebuklas ir noro išsipildymas.

Vitalijos ir Broniaus Ūdrų šeimoje praleidau kelias nuostabias valandas. Pasimiršo niūrus lapkritis, nebaigti darbai ir rūpesčiai, buvo tik puikus vakaras ir prisiminimai. Straipsnis gal nebus ilgas, nes kiti pašnekovai jau daug ką papasakojo, kartotis nesisori. Laikraščio skaitytojų dėmesiui ši kartą pasiūlysiu labai įdomias nuotraukas iš V. ir B. Ūdrų asmeninio albumo. Nuotraukose ne tik akimirkos iš šeimos gyvenimo, bet ir tauragniškiai, kurių jau nėra tarp mūsų, o nuotraukose jie dar tokie jauni.... Sklaidydami nuotraukas, mes daug kalbėjomės apie praeitį, gyvenimą Tauragnuose prieš daugelį metų ir dabar, prisiminėm mūsų kaimynus, buvusius kolegas mokytojus. Vitalija Ūdrienė (Žulytė) daug metų dirbo Tauragnų vidurinėje mokykloje pionierių vadove, buvo aktyvi saviveiklininkė. Gyveno V. Ūdrienė, tada dar Žulytė, pas mus „ant buto“, kaip tada sakėm. Buvau nedidukė, kai

jį pas mus apsigyveno. Prisimenu, kaip rytais įsikraustydavau į jos lovą, kaip žiemą mane vežiodavo rogutėmis. Turėjom ką prisiminti, net nepastebėjom, kaip prabėgo laikas, o dar tiek liko neiškalbėta.

Pasakoja **Bronius Ūdras**: „Gimiau Tauragnų vienkiemyje 1943 metų vasario 14 d. Gera diena, galėjo ir Valentinu pakrikštyti, tik tais laikais šios dienos niekas nežinojo. Tėvų namai buvo už Tauragnų, Politiškių pusėje. (To namo jau nebėra. Po tėvo mirties sūnūs savo rankomis pastatė namą miestelyje, nes mama liko viena vienkiemyje. – pastaba autorės). Šeimoje augom trys broliai. Dabar likom tik dviese: vyresnysis Edvardas jau ilsisi Rašės kapinėse, vidurinis, Stasys, gyvena Utenoje, kaip ir aš.

Bulviakasis vienkiemyje. Priekyje tėvai, už jų Bronius, Edvardas ir Stasys.

B. Ūdras prie tėvų namų apie 1966 m. Motociklą pirkio dar gyvendamas Vilniuje.

Mokyklą lankiau Tauragnuose, 3 kilometrus puškuodavom per sniegus ar lyjant, pėstute, nes nebuvo jokių autobusiukų. Baigiau septynmetę, pirma darbovietė buvo Tauragnų kultūros namų statyba. Dirbti pradėjau maždaug keturiolikos metų. Paskui išvažiavau į Vilnių, mokiausi Vilniaus statybos mokykloje. Baigiau 1962 metais, paskyrė į Klaipėdą. Man buvo per toli, todėl atsikrausčiau į Vilnių ir įsidarbinau statybose pagal specialybę – santechniku suvirintoju. 1967 metų birželio mėnesį sugrįžau į tėviškę. Brolis Stasys jau buvo atitarnavęs armijoje, dirbo trikotažo fabriko statybose. Pasikvietė ir mane, sako, kad dirbsim kartu, kartu važinėsim į darbą, kad

B. Ūdras su tėvais Kotryna (mirė 2002 m.) ir Jonu (mirė 1975 m.) Ūdrais vienkiemyje

statybose labai reikia santechnikų. Taip ir likau Utenoje. Darbai sekėsi. Gavau butą Utenoje ir iš Vilniaus išsiregistravau. Po darbo važiuodavom pas tėvus padėti. Taip ir likau uteniškiu. Tada jau reikėjo *ženyti*, nes plotas šeimai buvo. Su Vitalija susipažinom Tauragnuose, šokiuose kultūrnamyje. Šokiai šokiais ir prisišokom!

Mūsų buvo *galinga* kompanija, jaunystėje nenuobodžiavom, pasėdėdavom ir Tauragnų užkandinėje, kai ten dirbo Paliutė Strazdienė, dainas dainuodavom, prie dainų prisijungdavo ir įgaliotinis Šveikauskas. Kapeikų jau turėjom, visi dirbom, iš tėvų nereikėdavo prašyti. Jau buvom ir ratuoti. Ne vien tik apie Tauragnus sukdamės – judėdavom ir toliau. Jei tik gražus oras, pasiimdavom mergaites (negražu be jų, kaipgi išskirsi!) ir keliaudavom. Važiuodavom ne tik prie Taurapilio, bet ir toliau. Išlikusi nuotrauka, kur mūsų didelis būrys nusifotografavęs prie Stelmužės. O kur dar gegužinės! Gyvenom labai linksmi ir draugiškai. Gegužines rengdavo visuose aplinkiniuose kaimuose, o ir kaimai buvo tikri kaimai, tai ne dabar viena–kita bakūžė. Visi ratuoti, spėdavom tam pačiam vakare kelis kaimus aplankyti. *Šnapso* tada jau ne, nes du darbai vienu metu nesidaro. Teises turiu nuo 1963 metų, niekada nebuvau praradęs. Avarijų taip, buvo, bet teisių nereikėjo perlaikyti. Artimiausi draugai buvo Aleknos, du Talaikiai, Stasys Juška, Balys Blažys, Stasys Gimbutis, Senka Uljanovas..

Dabar jau kitaip. Rečiau matomės, rečiau bendraujam. Gal taip lemta. Sukurtos šeimos, esi sėslesnis, negali susigalvoti ir viską metęs kažkur lėkti. Ir dabar dar turiu visokių darbų, įsipareigojimų. Atsigulus žiūrėti į lubas dar ne laikas!

Tauragniškiai prie Stelmužės ąžuolo

Darbai kolūkyje. Nedirba, tik prie plūgo pozuoja B. Ūdras.

Tauragnų kultūros namų statyba, 1957 m

Pasakojimą tęsia **Vitalija Ūdrienė**: „Esu uteniškė, gimiau Artmaniškio kaime, 9 kilometrai nuo Utenos. Į Tauragnus atvažiavau 1965 metais. Buvau baigusi Vilniaus pedagoginį institutą, biologiją. Utenoje darbo biologijos mokytojai nebuvo, ir kitose mokyklose nebuvo. Draugės

Tauragnų kultūros namų statyba. Iš kairės sėdi B. Ūdras, Pranas Blažys, Zenius Ingaunis (jau miręs). 1959 m.

kvietė į Žemaitiją, bet man mieliausia buvo Utena. Prieš rugsėjį buvo formuojami kadrai (taip tuo metu buvo vadinamas darbuotojų parinkimas, – pastaba autorės). Švietimo skyriaus vedėjas Danielius Ribokas pasiūlė važiuoti į Tauragnus ir dirbti pionierių vadove. Reikalavimus atitikau, nes dar nuo vidurinės mokyklos laikų buvau aktyvi saviveiklininkė: ir vaidinau, ir šokau, ir dainavau. Švietimo skyriuje buvo ir Tauragnų vidurinės mokyklos direktorė Stasė Dicevičiūtė. Ji kelis kartus paklausė, ar važiuoju į Tauragnus. Dvejojau. Direktorė apsigalvoti davė kelias minutes. Apsisprendžiau vykti: miestelis, graži gamta, ežerai. Tauragnuose pionierių vadove dirbau iki 1975 metų. Darbas buvo labai intensyvus. Niekas tada negalvojo apie kažkokias idėjas. Nepaprastai geras kolektyvas, labai geri mokiniai. Tauragnuose vyko puikus kultūrinis gyvenimas: choras, ansamblis, šokių kolektyvas. Jaunystė! Nelabai sukom galvą dėl kažkokių nepriteklių. Dažnai atvažiuodavo profesionalūs teatrai. O kiek žmonių susirinkdavo! Salė lūždavo nuo žiūrovų, suvažiavusių iš visų kaimų. Artistai atvažiuodavo dieną, eidavo prie ežero maudytis, o mes bėgdavom žiūrėti

artistų. Vakare į spektaklį. Dainų šventės Tauragnuose – tai jau atskira tema. Sovietmetis, o mes su tautiniais drabužiais šokame tautinius šokius. Šokių rateliui vadovavo A. Marčiulionienė. Didelis dėmesys skiriamas estetikai: apsmukęs scenoje nepasirodysi! Mane labai *veža* tokie dalykai. Negaliu menkinti praeities, nesvarbu, kad sovietmetis. Gal kad jauni buvom, įdomiai gyvenom.

Merginų šokių kolektyvas. Antra iš kairės Vitalija Ūdrienė, penkta – Irena Lingienė, paskutinė – Gražina Čečergienė.

Romas Palskis veža į dainų šventę prie Tauragno ežero

Tauragniškių choras. Iš dešinės V. Ūdrienė, Aldona Palskienė, Birutė Žentilienė (Stundžaitė), Petras Kazickas, Genutė Babrauskienė, Aldona Meidutė, Stasys Gimbutis. 1966 m.

Džiaugiuosi, kad dabar Tauragnuose yra tąsa to aktyvaus kultūrinio gyvenimo, gyva saviveikla. Žmonės jau kiti, nes viskas atsinaujina, bet kultūra gyva. Labai pergyvenau, kai uždarė mokyklą. Ir mokytojai puikūs, ir vaikus gerai paruošdavo. Suprantu, kad sumažėjo mokinių, todėl reikėjo uždaryti. Bet Tauragnuose gyvena puikūs, aktyvūs žmonės, jie susitelkę kultūriniam gyvenimui. Gal tokį aktyvumą nulemia istorija, nes yra ilgametės tradicijos, pavyzdžiui, teatro. Kaip žiezirba buvo uždegta, taip ji dega toliau.

V. ir B. Ūdrai užaugino dvi dukras: Astą ir Virginiją. Asta turi aukštąjį išsilavinimą, dirba „Maximos“ administracijoje. Virginija 8 metus gyveno Amerikoje. Dabar dirba vaikų darželyje Grigiškėse muzikos mokytoja, labai aktyviai puoselėja lietuviškumą, tautiškumą. Baigė Šiaulių pedagoginį institutą, džiaugiasi, kad gavo puikų išsilavinimą. Užaugino tris sūnus. „Abiejų dukrų puikios, tvirtos šeimos, labai džiaugiamės ir didžiuojamės savo dukromis“, – baigė pasakojimą V. Ūdrienė.

Tautinių šokių šokėjai. Iš dešinės Edvardas Ūdras, Stasys Juška, Vytautas Ramelis.

Ačiū už pasakojimą ir nuotraukas. Jas peržiūrėjau kelis kartus. Tikiuosi, laikraščio skaitytojams jos irgi bus įdomios. Nuotraukose ne tik šeimos, bet ir Tauragnų istorija. Ką tik šventėme kultūros namų jubiliejų – nuotraukose matome jų statybą ir žmones, kurie dirbo. Pažiūrėkite, kaip tvarkingai ir net

maidingai apsirengęs jaunimas. Tikri puošėivos! V. Ūdrienė pasakojo, kad vaikinai į gegužines treningais nesirengdavo, būtinai kostiumais. Negali atsigrožėti merginų tautiniais drabužiais. Tiesa, V. Ūdrienė pasijuokė, kad per trumpi. Ai, jaunoms jie labai tiko!

Baigiu „Vienos nuotraukos istoriją“. Man buvo labai įdomu kalbėtis su pašnekovais, pati daug ką atradau, sužinojau. Jei pasitaikė klaidų ir netikslumų – atsiprašau, asmeninės informacijos netikrinu, pasitikiu savo pašnekovais. Visus įrašus saugau.

KVIEČIAME

Gruodžio mėnesio renginiai

Gruodžio 7 d. 18 val. Eglės įžiebimas prie seniūnijos. Pasigrožėję egle renkamės kultūros namuose. Matysime UKC Daugailių skyriaus mėgėjų teatro spektaklį pagal K. Čiplies-Vijūno komediją „Bobutės susipyko“ (rež. Jūratė Paliulienė).

Gruodžio 18 d. 11 val. Tauragnų biblioteka ir kultūros namai kviečia į Kalėdinę popietę vaikams. Mėgėjų teatro „Mokas“ premjera pagal A. Jurašo pasaką „Laumės pirštas“ (lėlių teatro spektaklis).

Prasmingo Advento, gražaus švenčių laukimo!

AKTUALU. SENIŪNIJA INFORMUOJA (www.tauragnai.eu)

Nuo 2020 m. sausio 1 d. keičiasi UAB „Utenos vandenys“ paslaugų bazinės kainos.

Gyventojai, už bendrovės suteiktas paslaugas, naujomis kainomis atsiskaitys nuo 2020 m. vasario mėn., t. y. už 2020 m. sausio mėnesį suvartotą geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymą.

KAINOS GYVENTOJAMS SU PVM: Gyventojams, kuriems vanduo apskaitomas daugiabučio namo bute:

- geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo – 2,06 €/m³, iš to skaičiaus:

- geriamojo vandens tiekimo – 1,11 €/m³,
- nuotekų tvarkymo – 0,95 €/m³.
- atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos bazinė kaina (pastovus mokestis kas mėnesį), kai įrengtas atsiskaitomasis apskaitos prietaisas – 1,50 € butui per mėnesį.

Gyventojams, kuriems vanduo apskaitomas individualaus namo įvade:

- geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo – 2,02 €/m³, iš to skaičiaus:
- geriamojo vandens tiekimo – 1,09 €/m³.
- nuotekų tvarkymo – 0,93 €/m³.
- atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos bazinė kaina (pastovus mokestis kas mėnesį), kai įrengtas atsiskaitomasis apskaitos prietaisas – 1,09 € vienam apskaitos prietaisui per mėnesį.

Žmogaus teisių diena

TAURAGNŲ seniūnijoje

2019 m. gruodžio 13 d. 10-12 val.

(data, valanda)

Žmogaus teisių diena paminėti Utenos rajono savivaldybės administracija organizuoja pirminės teisinės pagalbos teikimą seniūnijose (konsultacijos teisiniais klausimais, teisinė informacija).

Utenos rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus specialistai, pagal poreikį ir kiti administracijos specialistai atvyks į Jūsų seniūniją ir konsultuos gyventojus teisiniais ir kitais savo kompetencijos klausimais.

Konkretesnę ir išsamesnę konsultaciją gyventojai galės gauti iš anksto užsiregistravę telefonais (8 389) 61617, (8 687) 83919 arba **Tauragnų** seniūnijoje adresu **A. Musteikio g. 35, Tauragnų mstl., Utenos r. sav., 2 kab.**

Pagal išankstinės registracijos metu pateiktus klausimus ar konsultacijų temas, esant poreikiui, atvyks atitinkamai ir kitų sričių specialistai.

A **+** A *Seniūnijoje*

Lapkričio mėn. mirė

*JADVYGA KAMARAUSKIENĖ, 86 m.,
Tauragnai*

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos

Dainiaus Atkočiūno, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo

Danguolė Trimonienė

Spausdino Utenos spaustuvė